

Ze had den tweeden sleutel nu ook in 't gat gezet, sloeg hem uit. Gauw dan toch, gauw dan!... Met haar gansche krachtige lichaam duwde ze er tegen aan, duwde. Langzaam voelde ze de brug toen wijken, terwijl de stappen nu heel dicht bij waren.

Maar toen — nu de brug open was, — was 't een plotselinge ontzuivering, vlijnde een nieuwe schrik door haar heen. Dat hij in 't water zou loopen! — Ze trachtte te schreeuwen, te waarschuwen. Er kwam haast geen geluid uit haar keel, die droog schroeide. De stappen waren nu vlak bij. Nog één poging tot schreeuwen deed zij, en haar stem schoot los. „Blijf staan! De brug staat open!...” De man stond ook wezenlijk even stil, dan, wat onverstaanbare dronkemanstaal brabbellend, ging hij weêr voort. Zij gilte. Een plons.

Bij 't flauwe licht der sein-lantaren had zij haar grootvader herkend...

Leiden, Dec. 1900.

VAN DE REDACTIE.

DRAMATISCH OVERZICHT. —
I. *Schipbreuk*, drama in vijf bedrijven, door MR. J. VAN SCHEVICHAVEN.
II. *Op hoop van zegen*, spel van de zee, in vier bedrijven, door HERMAN HEIJERMANS JR.
III. *Groote Dagen*, blijspel in vier bedrijven, door HENRI DEKKING.
IV. *Aan flarden*, tooneelstuk in vier bedrijven door TOP NAEFF.

Er is dan toch weer leven gekomen in het Vaderlandsch Tooneel!

Alle vier de oorspronkelijke stukken, die we hier boven opnoemden, hebben een groot gedeelte van het publiek behaagd en mogen worden gerekend tot de successtukken van het seizoen. Wat ervan op het repertoire zal blijven durven wij niet voorspellen. Dat blijven op het repertoire hangt in ons land trouwens af van omstandigheden, die lang niet allemaal weêr afhankelijk zijn van de waarde der stukken. 't Is naar genoeg, doch er schijnt nu eenmaal niets aan te doen.

Gij, gelukkig dramaturg, hebt een stuk geschreven. 't Wordt opgevoerd. Prachtig!

Het heeft succes. Heerlijk! De kritiek roemt uw werk — dat is reeds wát; het publiek juicht u toe, dat zegt meer. En ge droomt van een lange reeks voorstellingen.

De Doofpot, Reijding's aardigste revue, beleefde er wel Parijserig veel...

Maar het publiek, dat lachen wil om een kluchtige spektakelvoorstelling, wil daarom nog niet lachen om een blijspel en het publiek, dat voor zijn plezier uit huilen gaat (naar grappenmakers zeggen) is ten onzent nog zeer beperkt. Droom dus niet van een *Doofpot*-succes. Verwacht minder, véél minder, hoop maar op een succes gelijk aan... aan... laten we zeggen een succes van Shakespeare. Dat kan u niet geringschattend voorkomen: dat voorstel.

Nu dan — een Shakespeare-succes. *Romeo en Julia*, *Richard III*, *De Koopman van Venetië*.

Maar, laat ge veel zien? Neen, hè? Uw *mise-en-scène* is eenvoudig. 't Is geen kijkstuk; geen kostuumstuk, wat ge gaaft. — Best, dan schrappen we Shakespeare. Laten we Dumas nemen. Goed? Dumas dan. U is een Dumas fils voor het Nederlandsch repertoire... O, neem me niet kwalijk: Voor het Nederlandsch repertoire, dat is te veel gezegd. Want uw stuk behoort aan een gezelschap; niet aan het Nederlandsch Tooneel (in algemeenen zin.) Uw stuk is dus een repertoirestuk van een gezelschap, dat reist, maar het opvoeringsrecht aan zich houdt. Het brengt uw meesterwerk naar verschillende plaatsen, maar laat het niet brengen, waar 't zelf nooit komt.

Al dadelijk staat ge dus achter bij dramaturgen, wier werken hier worden opgevoerd in vertalingen, door twee, drie gezelschappen tegelijk. Intusschen, het gezelschap dat uw stuk heeft aangenomen ter opvoering, beleeft er genoeg van. Het succes wordt uitgeput. Lang duurt dat niet. Neem maar de allermeest gewaardeerde Nederlandsche tooneelwerken tot voorbeeld.

Maar... wordt het uitgeput? Zoo ja, dan moogt ge nog van geluk spreken. Over een paar jaren, neemt men het dan wel weêr in studie. Het is en het blijft dan zoo ongeveer deel uitmaken van het bonte boeltje, dat een repertoire heet van een Nederlandsch tooneelgezelschap.